UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ptholomeo philadelpho. ca. vij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

cicero nomē accepit. cenſu rome agitato īuē
ta ſunt ciuiū. cc. lxx. milia cōclite ſunt a roma
nis ariminū et beneuentū.

De Ptolomeo philadelpho.
Caplm. VII.

Poſt Ptolome

um ſother regnuit in egypto phi
ladelph⁹ Hic ſtudioſus ꝛ libro
rū cupid⁹ demetriū bibliothece ſue pꝛefecit
Cūq; queſiſſet ab eo de nūero librox. xx. mi
lia adeſſe reſpōdit. ſ; paulo poſt tpe vſq; ad.
l. milia poſſe ꝑuenire dixit Et nunciatū ſibi
dixit apō iudeos eſſe legē oꝛe ipſius dei edi
tā ꝛ digito ipſi⁹ ſcriptā ꝑ q̄ ſummoꝑe labo
randū eſſe dicebat vt in grecū ꝯuerſa eloqui
um i arciuis regalib⁹ haberet. Hec em̄ erat
lex dī quē philoſophi zena dicūt. id eſt. viuē
tem. zeni em̄ viuere vel vitā ſonat. quē vul
gus appellat iouē Et ad oſtendendā legs ei⁹
ſctītatē addidit ꝙ nō niſi a dei viuētis culto
ribus trāſferri potuiſſet. Nā et theopomp⁹
cū hiſtoꝛijs quas ſcribebat eā; voluiſſet īne
ſerere ꝟſus eſt in amētiā per dies. xxx. The
otecus quoq; ꝑ cauſa eadē fact⁹ eſt cecus. et
penitētes ſanati ſunt Et ſuggeſſit regi vt ſcri
beret pontifici iudeox. vt iudeos hebꝛee et
grece lingue ꝑitos ad ipm̄ dirigeret cū lege
dei qui ad eā trāſferendā ſufficerēt. Qd̄ vt i
petraret munera cū epiſtol' mittēda cenſuit.
Aderat ibi ariſteus. q̄ lōgo tpe iudeox cala
mitati cōpatiens opoꝛtunitate liberādi eos
inuēta ait. Quō qd̄ poſtulas obtinebis tot
iudeis in regno tuo ſeruientib⁹ Solue itaq;
eos et nihil grati⁹ erit pontifici iudeox. Nec
ob h̄ qd̄ dico me iudeox affinē eſtimes ſ; q2
ſcio tua intereſſe ſi factoꝛē omniū deū hono
raueris Et liberauit rex ō iudeis. c. xx. milia
dās dn̄is cox ꝑ capite. c. xx. drachmas argē
ti Cūq; dixiſſet rex hoc magnū eſſe: dixerunt
Magnū q̄dē eſt ſed nō regi munifico. Tūc
ſcripſit rex eleazaro in hūc modū. Gentē tuā
que ſec⁹ nos erat libertate donaui arbitrās
hoc deo eſſe iocūdū. quox quoſdā militie aſ
ſignaui. alios q̄x fidē approbauerā cōſtitui
in palatio. Leges ꝟo veſtras in noſtra bibli
otheca reponere decreui. Bene ergo facies
mittēdo nobis viros ſenioꝛes qui valeāt inē
pretationē; earū caute nobis relinq̄re. Trāſ
miſi mō argenti. c. talenta ꝑ imolationib⁹ fa
ciēdis et ſeparaui. l. talēta auri ad crateras ꝛ
libatoꝛia faciēda. et gēmas ſine numero ad
artificū optionē. Tu manda nobis q̄ ex his
volueris fieri quod grati⁹ āplectemur Tūc
mittēs ad eū eleazar⁹. qd̄ poſtulabat reſcri
pſit ita. Ad interꝑtandā legē quā poſtulas
miſi viros ſenioꝛes ō vnaquaq; tribu. vj. le
gem ferētes. Tue autē
pietatis erit vl' iuſticie
ad nos eā caute remit
tere. Hi ſunt. lxx. inter
pꝛetes. qui licet. lxxij.
fuerint moꝛe ſacre ſcri
pture. lxx. dicūt q̄ mo
dicū numerū ſi ſuꝑ ali
quā ſummā ſuperexcre
ſcit ſepe ſubticet Qui
cū veniſſent ad regem
benigne ab eo collecti
ſunt. nō tamē ad regē intromiſſi vſq; in diē
quintū Imminebat em̄ a die ſolennitas triū
phalis ꝑ triūpho ſc; q̄dā. quē maioꝛes ſui
eadē die habuerāt. Ea igit' die ſuſcepit eos
quos coꝛā vniuerſitate principū decreuerat
honoꝛare. Poſt ſuſceptionē ꝟo duodeci die
bus fuerūt cum rege. ꝛ ſciſcitat⁹ eſt ab eis q̄
i coꝛde ſuo diſpoſuerat. et p̄cipue de duob⁹
ō ꝯgnitiōe dei. ꝛ gubernatiōe regni. Cūq; in
ſtruxiſſent eū de regni āminiſtratiōe. plen⁹
diſputauerūt de vno deo colendo. ꝛ ꝙ nulla
creatura de⁹ eēt. Inde eſt ꝙ vbicūq; occur
rit eis de trinitate. vl' ſub ſilentio tranſierunt
vel in enigmate trāſtu
lerūt ne tres deos colē
dos tradidiſſe videren
tur. Sīlr̄ ꝛ de incar
natiōe verbi faciētes.
vt in eſaia Qui cū di
xiſſet puerū nobis na
ſcitux. et addidiſſet. vj
eius noīa quox. vnū
eſt deus. ꝑ illis ſex no
minib⁹ trāſtulerūt ma
gni cōſilij angelus. ne
viderent tradidiſſe ho
minē deificatū. Tunc
oſtenderūt regi rotulū
quē attulerāt. Nec ſuf
ficiebat admirari rex
chartax tenuitatē ꝛ cō
paginationē. q̄ oculis
deꝓhēdi non poſſet

Quia ꝛ ſi decē tri
b⁹ capte fuerūt mł
ti tn̄ latuerant qui
fugerāt in hierłm
q̄dā etiā ad ſamari
ritanos ꝓpter quā;
cōmixtionē ſamari
tani dixerūt ſe eē he
bꝛeos. vt ſuꝑ capit.
iiij. per idē tempus

Vn̄ in eſaia. et vo
cabit' nomē ei⁹ am
mirabilis ꝯſiliari⁹
de⁹ foꝛtis pater fu
turi ſecl'i. princeps
pacis Pro his om
nib⁹ trāſtulerūt ma
gni cōſilij angel⁹. q̄
tranſlatiōe vſus eſt
gregoꝛi⁹ qui eccleſi
aſticū officiū oꝛdi
nauit quox trāſlati
one vtit' vbicūq; vl'
poſteri vl' alterius
auctoꝛitatē inducit
cū tn̄ eccleſia tranſ
latiōe hiero. vl' vul
gari vtat' i his om
nibus.

q̄ꝗ̄ꝫ littere auree ī cādore chartarū adō legi-
biles apparerent. Introducti aūt ſunt in do
mū regis ſec⁹ mare ſecretā que erat ad nego
cioꝝ deliberatiōnē. Et date ſunt eis celle ſin
gule vt quicq̄d viſum eſt eis oportunū ⁊ cō
modū ad interp̄tandū. Diluculo egrediebā
tur ad optādū regi bo-
na et policronitudinez
Tūc lauabāt ſe ad ma
re ſ̄m purificatōem iu-
deoꝝ. poſtea interp̄ta-
bant̄ vſq; ad horā no-
nam. Inde tranſibant
ad cibū et requiē et cō-
ſummauerūt opus. lxx
duob⁹ dieb⁹. Vñ qui-
buſdā viſum eſt ꝙ non
trāſtulerūt tūc niſi pen
tateucum. Poſtea ſ̄o
vl' poſtq̄ꝫ redirent: vel
poſt aliqui ex eis ad re
gem redeuntes trāſtule
runt pſalmos ⁊ ꝓphas
Verūtamen ſi miracu-
loſe factū ē vt dicit au-
guſtin⁹. ꝙ vna et eadē ſine diſſonātia inuēta
ſit editio vniuſcuiuſq; coꝝ. min⁹ miraculoſe
fieri potuit. vt in tot dieb⁹ interp̄tati ſint legē
pſalmos et ꝓpheras. Hiero. tamen videtur
velle ꝙ interp̄tationes. vj. dierū in ſabbato
ꝯferebant ex omib⁹ cōflātes vnā. Nec mirā
duz eſſe hoc aſſerit: cū eſdras legē quā p̲ ſpi
ritū reparauerat poſtea cū veteri ſcriptura q̄
apō ſamaritanos erat correxit. Opere ꝯple-
to cōuocauit demetrius q̄ ſup̲ libros magi-
ſter erat oēs iudeos q̄ erāt in alexādria. ⁊ ō
p̄uintia peritiores. Et lecta eſt corā oīb⁹ trāſ
latio coꝝ et approbata Poſtea delata ē ad re
gē et corā eo replicata. Cūq; peterēt interp̄
tes a rege dari auctoritatē vt imobil' pſeuera
ret. hec ſe factuꝝ laudauit ſi demū ita caute
corrigerēt eam vt qō ſemel iudicatū foret nō
cogerent̄ irritare. Et remiſit eos muneribus
honoratos Eleazaro quoq; ſūmo ſacerdoti
trāſmiſit munera In tēpluz ſ̄o miſit p̄ter va
ſa menſam aureā gēmis imp̄ciabilib⁹ īſigni
tam cui⁹ craſſitudo cuz eſſet dimidīj cubiti.
tamē materiā ſupabat opus

Policronitudo di
cit' ozo q̄ fit ab ec-
cleſia p̲ regib⁹ pō-
tificib⁹ p̄ncipib⁹ t-
re et optat eis bōa
ſpūalia. ⁊ tpalia et
etna ⁊ tp̄is lōgitu
dinem Polis em̄
grece p̄lalitas la-
tine chronos tēp⁹
Adhuc apō gre-
cos tal' ꝯſuetudo ē
vt cū ſurgūt mane
tēplū reſpicientes
clamāt policroni-
tudo baſileos .i.
mltū tp̄s viuat rex

Incidentia.

Eo tp̄e ſoſtratus farū in alexādria cōſtru
xit. Aratus claruit. argente⁹ num⁹ prim⁹ in
vrbe figuratur Roma
nos carthaginēſes na
uali p̄lio vicerūt. me-
tello ꝯſule fugato.

Hoc fuit vnū ō mi
rabilibus mūdi vt
dicit plini⁹. Phar⁹
em̄ erat turris altiſ-
ſima in litore maris ſi
ta non in terra fundata ſed ſup̲ cancros. iiij.
vitreos poſita et tāte magnitudis ꝙ ignis ī
ſummo poſit⁹ in nocte totū fere litus irradia
bat. Sepulcruz arati admiratiōe in cilicia
eſt dignū nā in id ſaxa iactata reſiliunt.

De euergete. Caplm. VIII.

Poſt philadelphum re-
gnauit frater
eius ptholomeus euergetes. q̄ ab
egyptijs euergetes dict⁹ eſt. qō re-
fectionē ſonat. q̲ꝛ poſt vaſtatā ſyriā et ciliciā
⁊ p̲tes aſie int' inūera ſpolia q̄ cepit. etiā de-
os coꝝ quos cambiſes in p̲ſas tranſuexerat
reuexit. Iudeorū pon
tifex onias ſimonis iu
ſti fili⁹: cui ſucceſſit ſi-
mon fili⁹ ei⁹ ſub quo
ieſus fili⁹ ſyrach librū
ſapientie qui eccleſia-
ſticus dicitur cōpoſu
it quem greci panare
thon vocant. Et p̄di-
cti ſimonis in eo facit
mentionē. Porro oni-
as cum tributa negaſ-
ſet euergeti zelo legi' vl'
potius ex auaricia. vt
dicit ioſeph⁹ qui cum
ihonorū fuiſſe teſta-
tur. compulit regez in
iram. Et miſſus eſt le
gatus a iudeis etiā in
uito onia ad regē. Io
ſeph⁹ vir nobilis to-
bie fili⁹ et ſororis onie.
Hic habuit filiū hir-
canum cuius dum pu
er eſſet probauit pa-
ter prudentiam. tra-
dens ei. ccc. iuga bo-
um ſine loris. Qui nō
ſolum pacem reforma
uit. ſed remiſſus eſt a
rege dux iudee: et fi-
nitimarum regio-
num.

A pan qō ē totū et
arethon qō eſt ꝟt⁹
quaſi tot⁹ ꝟtuoſus

Tres libros ſalomō
fecit. Eccleſiaſtē q̄
ſic icipit Vanitas
vanitatū. p̲abolas
ſiue p̲uerbia q̄ he-
braice maſlot dicū
tur. Cātica cantico
rū. Eſt ⁊ q̄rt⁹ cui⁹
dubitat̄ auctor q̄ p̲
p̄rie dr̄ liber ſapien
tie. ⁊ incipit. Diligi
te iuſticiā. Eſt q̄nt⁹
q̄ eccl'iaſtic⁹ dr̄ quē
cōpoſuit ieſus fili-
us ſirach. Quilibz
iſtoꝝ dr̄ liber ſapiē
tie qō ī ep̄l'is nota
ri pōt ab his libris
ſūptis Idō aūt hāc
appellationē ſortiti
ſūt. q̲ꝛ in q̄libet iſto
rū ſapiētia introdu
cit' loquens. vel q̄a
mores informāt vl'
q̄a ō ſalute ſalomo
nis ꝓpter idolatriā
dubitatur.
Interfecit boues ⁊